

Sygn. akt IV CSK 52/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z wniosku E. T.
przy uczestnictwie I. D., H. M. i E. M.
o dział spadku po J. M.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 marca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania E. M.
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 11 grudnia 2012 r., sygn. akt XVI Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Uczestnik postępowania E. M. złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 11 grudnia 2012 r., którym Sąd – po rozpoznaniu sprawy z wniosku E. T. przy uczestnictwie I. D., H. M. i E. M. o dział spadku po J. M., na skutek apelacji uczestnika E. M. od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 12 stycznia 2012 r., zmienił częściowo zaskarżone postanowienie, natomiast w pozostałej części oddalił apelację. Powołując się na obie podstawy określone w art. 398³ § 1 k.p.c. skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Twierdził, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do rozstrzygnięcia kwestii, czy zniesienie współwłasności może nastąpić przez przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli wbrew jego woli i czy nadal jest aktualny pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 23 lipca 1982 r., III CRN 161/82. Powołał się też na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej,

która – jego zdaniem – wynika z nieprawidłowego ustalenia wartości majątku spadkowego, bezpodstawnego wykluczenia zwrotu poniesionych nakładów, odroczenia spłaty na zbyt krótki okres czasu i nierozłożenia spłaty na raty stosowne do jego możliwości majątkowych.

Analiza wywodów zawartych w uzasadnieniu skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie przytoczył argumentów, świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanki opisanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W przepisie tym chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie jest potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

W niniejszej sprawie skarżący nie zadośćuczynił tym wymaganiom, ograniczył się bowiem do postawienia pytania o aktualność poglądu wyrażonego w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 1982 r., III CRN 161/82 (OSNGP 1983, nr 1, poz. 2), zgodnie z którym sąd w granicach uprawnień wynikających z art. 212 k.c. jest władny, nawet bez zgody uczestników, dokonać samodzielnie wyboru sposobu zniesienia współwłasności stosownego do okoliczności rozpoznawanej sprawy. Skarżący nie wykazał przy tym, że udzielenie odpowiedzi na postawione pytanie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Trzeba zauważyć, że skarżący pierwotnie domagał się przyznania mu spółdzielczego prawa do lokalu, natomiast w toku dalszego postępowania nie sprzeciwiał się kategorycznie przyjęciu takiego sposobu wyjścia z niepodzielności, był jedynie zainteresowany ustaleniem jak najniższej wartości tego składnika majątku spadkowego.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Tak rozumianej oczywistości skarżący nie wykazał, samo bowiem nawiązanie do uzasadnienia przytoczonych podstaw kasacyjnych nie może być uznane za wystarczające. Uszło też uwagi skarżącego, że, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[aw]

es